

**Рекомендації щодо
створення та організації
діяльності**

ПУНКТИВ НЕЗЛАМНОСТІ

Рекомендації щодо створення та організації діяльності пунктів незламності

Мета функціонування пунктів незламності: завчасне реагування на випадки настання надзвичайних ситуацій, зокрема, надання допомоги населенню у разі критичних проблем з енергетикою та опаленням, створення умов для тимчасового перебування населення у випадку порушення нормальних умов життєдіяльності (відсутності питного водопостачання, водовідведення, електро-, газо- і теплопостачання, мобільного зв'язку).

Підстави створення пунктів незламності: частина 2 статті 19 Кодексу цивільного захисту України, стаття 36¹ Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Пункти незламності, які створюються органами місцевого самоврядування – це, як правило, стаціонарні пункти, які розгортаються в приміщеннях комунальної форми власності.

ОРГАНІЗАЦІЙНІ КРОКИ ЩОДО УТВОРЕННЯ ПУНКТІВ НЕЗЛАМНОСТІ

Для організації діяльності пунктів незламності рекомендуємо зробити наступні дії органам місцевого самоврядування, комунальним закладам, установам та підприємствам:

01

Комісія з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій місцевої ради розробляє пропозиції до планів основних заходів з цивільного

захисту на рік та планів реагування на надзвичайні ситуації в частині комплексу завдань щодо розгортання та функціонування пунктів незламності (відповідно до пункту 3 Типового Положення про регіональну та місцеву комісію з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 17 червня 2015 року № 409).

02 Виконавчий комітет місцевої ради затверджує зміни до планів основних заходів з цивільного захисту на рік та планів реагування на надзвичайні ситуації (статті 19, 130 Кодексу цивільного захисту України).

03 Місцева комісія з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій на підставі пропозицій виконавчого органу (відділу, сектору тощо) з питань цивільного захисту місцевої ради обраховує потребу в кількості пунктів незламності, виходячи з показників чисельності населення, доступності, потреб маломобільних груп населення, та визначає об'єкти, де планується облаштування пунктів незламності.

04 Виконавчий комітет місцевої ради затверджує перелік пунктів незламності (перелік об'єктів комунальної форми власності, у приміщенні яких можуть бути відкриті пункти незламності) на підставі рішення місцевої комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій. Зазначений перелік включає інформацію про площу об'єкту; кількість осіб, які можуть одночасно перебувати у пункті незламності; наявність автономного опалення та альтернативного джерела енергопостачання, пожежної сигналізації; можливість доступу маломобільних груп населення тощо (див. у додатку до рекомендацій). Обов'язково цей перелік повинен включати графік роботи пункту незламності.

05 Порядок використання приміщень комунальної форми власності, в яких можуть розгортатися відповідні пункти незламності, визначає орган, в управлінні якого знаходиться дане майно, із врахуванням загальних правил розгортання таких пунктів незламності, прийнятих на рівні територіальної громади.

06 Виконавчий комітет місцевої ради затверджує план заходів щодо організації їх роботи, визначає графік роботи на підставі рішення місцевої комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій (див. у додатку до рекомендацій).

Примірний перелік заходів може включати:

- Обстеження визначених пунктів незламності на території населених пунктів відповідної ради та вимоги до їх матеріально-технічного облаштування та належного санітарного стану;
- Забезпечення пунктів незламності необхідною кількістю місць для перебування, одноразовим посудом, водою, продуктами харчування;
- Розробку графіків чергування відповідальних осіб в пунктах незламності та закріплення відповідних служб для життєзабезпечення зазначених пунктів незламності, зокрема, безпекового характеру;
- Забезпечення пунктів незламності резервним електроживленням (генератори), мобільним зв'язком та Інтернетом, портативним радіо, медичними аптечками тощо;
- Розміщення у населених пунктах громади інформаційних листівок про місця розташування пунктів незламності та режиму їх функціонування; встановлення покажчиків напрямку руху до пунктів незламності;
- В разі настання аномально низьких температур передбачення роботи у населених пунктах, де розгорнуті пункти незламності, «соціальних патрулів» із залученням соціальних робітників, представників Національної поліції, громадськості, а у випадках обморожень та інших травм і пошкоджень – забезпечення надання першої медичної допомоги та виклик бригад «швидкої медичної допомоги», доставка постраждалих до лікарняних закладів для надання їм необхідної медичної допомоги.

ФІНАНСУВАННЯ ТА МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУНКТІВ НЕЗЛАМНОСТІ

07 Виконавчий орган, до повноважень якого віднесено забезпечення цивільного захисту (головний розпорядник коштів), в рамках своїх повноважень вирішує питання фінансування та матеріально-технічного забезпечення на підставі рішення виконавчого комітету місцевої ради.

Фінансування пунктів незламності може відбуватися 2 способами:

1-й спосіб (якщо в громаді є місцева програма з цивільного захисту або подібна до неї програма) – фінансування за рахунок місцевих програм (відповідно до статті 91 Бюджетного кодексу України, з усіх місцевих бюджетів фінансуються заходи у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру в межах повноважень, встановлених законом). Для фінансування зазначених повноважень органи місцевого самоврядування формують місцеві цільові програми цивільного захисту, фінансування яких здійснюється за КПКВ 8110 «Заходи із запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха»).

2-й спосіб (для забезпечення термінового розгортання таких пунктів) – використання коштів резервного фонду (доцільно використати КПКВ 8775 «Інші заходи за рахунок резервного фонду»).

Додатково облаштування пунктів незламності (можна поєднувати і з 1-м, і з 2-м способами фінансування) рекомендуємо забезпечувати за рахунок матеріального резерву (пункт 3 Порядку створення та використання матеріальних резервів для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2015 р. №775). Для цього виконавчий комітет місцевої ради приймає рішення про відпуск матеріальних цінностей. При цьому треба виконувати норми забезпечення функціонування та списання запасів. Для функціонування пункту незламності матеріально відповідальна особа відповідного виконавчого органу

ради, яка забезпечує повноваження із цивільного захисту чи безпосередньо ради, забезпечує пункти необхідним запасом пального, твердого палива, продуктів харчування, медикаментів тощо. Їх списання здійснюється за рішенням комісії відповідного органу. Це може бути як постійна комісія, так і комісія, створена спеціально розпорядчим документом керівника виключно для потреб цивільного захисту. При цьому, під час списання пального для генераторів, якщо норми не зазначено в документації до нього, такі норми необхідно встановити розпорядчим документом керівника органу на підставі попереднього рішення комісії.

Якщо для пунктів незламності необхідно здійснити закупівлі, то такі закупівлі рекомендуємо здійснювати шляхом укладення прямого договору (підпункт 3 пункту 13 Постанови Кабінету міністрів України № 1178 «Про затвердження особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування»).

ОБЛАШТУВАННЯ ПУНКТІВ НЕЗЛАМНОСТІ

08 Відповідні виконавчі органи місцевої ради разом з комунальними закладами, установами та підприємствами мають облаштувати пункти незламності в громаді.

Різниця в облаштуванні пунктів незламності пов'язана з їх пропускнуою потужністю (кількістю людей, які там можуть перебувати одночасно) і можливістю надати певний спектр послуг різним категоріям громадян (дітям, людям з інвалідністю, особам похилого віку тощо). При цьому слід враховувати довготривале використання стаціонарного приміщення (декілька місяців) в умовах блекауту. В населених пунктах пріоритет у створенні таких пунктів має віддаватися приміщенням, які можуть забезпечити одночасне перебування

значної кількості людей (школи, паркінги, підвали багатоповерхівок, клуби). Основна мета таких пунктів – надати людям можливість зігрітися, зарядити гаджети тощо.

Табл. 1. Матеріально-технічне забезпечення пунктів незламності

Найменування
Засоби енергоживлення та опалення
Генератор
Металева піч (буржуйка)
Запас дров або палива
Подовжувачі
Лампи, ліхтарі, свічки
Зарядні станції, павербанки
Зв'язок
Старлінк (за можливості)
Мобільний інтернет або дротовий інтернет від провайдера
Радіоприймач
Антенна або підсилювач сигналу
Меблі та інші засоби облаштування приміщення
Стільці
Ліжка, лавки
Дитячі «куточки» (манеж, стіл, стільчики, килимок, іграшки)
Електрочайники
Термоси великої ємності
Вішаки для одягу
Питна та технічна вода
Пересувний біотуалет
Мішки або урни для сміття
Чай, кава, цукор, печиво
Одноразовий посуд
Аптечка (з набором для надання невідкладної домедичної допомоги)
Вогнегасники
Пральна машинка

Наведений перелік є рекомендованим і може формуватися відповідно до можливостей територіальної громади, що створює пункт незламності.

ЗАЛУЧЕННЯ ПРАЦІВНИКІВ

09 В органах місцевого самоврядування, комунальних підприємствах, установах та організаціях, у приміщеннях яких розташовані пункти незламності, роботодавець може організувати залучення співробітників до функціонування пунктів незламності, якщо в цьому є потреба, шляхом чергування.

При залученні співробітників треба враховувати наступні норми та правові позиції.

Відповідно до листа Міністерства праці та соціальної політики України від 02.04.2010 №89/13/116-10 «Про чергування на підприємствах і в установах» чергування полягає в обов'язку працівника знаходитися на визначеному роботодавцем робочому місці з метою вирішення невідкладних питань, не пов'язаних з трудовими обов'язками цього працівника, а також передачі інформації.

Тож якщо пункт незламності розташовано, наприклад, у приміщенні закладу культури, то до чергування можуть залучатися працівники цього закладу.

При цьому звертаємо увагу, що чергові не повинні виконувати обов'язків щодо перевірки перепусток на вході й виході з приміщення роботодавця, обов'язків сторожів, приймання пошти, прибирання приміщень тощо (постанова Секретаріату ВЦРПС «Про чергування на підприємствах і в установах» від 02.04.1954 №233). Разом з тим, у пункті незламності вони цілком можуть збирати та передавати необхідну інформацію, наприклад, до екстрених служб, чи про якісь інші побутові потреби – відповідальним за це особам. При цьому не допускається залучення працівників до чергування частіше одного разу на місяць.

Тривалість чергування або роботи разом із чергуванням не може перевищувати нормальної тривалості робочого часу. Якщо ж працівник залучається до

чергування у вихідний чи святковий день, йому повинен бути наданий відгул протягом найближчих 10 днів. Тривалість відгулу повинна дорівнювати тривалості чергування.

Графік чергування затверджується роботодавцем за погодженням з профспілковим органом. Залучення працівників до чергування проводиться за письмовим наказом (розпорядженням) роботодавця, в якому мають передбачатися дні відпочинку, що надаються працівникам за чергування.

Отже, чергування у вихідний день не підлягає оплаті, а за нього надається відгул, і в таблиці обліку використання робочого часу ці години чергування не зазначаються.

Порядок залучення працівників до чергування має визначатися в колективному договорі з дотриманням норм і гарантій, встановлених чинним законодавством.

Також у громадах, де створена місцева пожежна охорона, можна залучати їхніх працівників на умовах чергування.

Щодо інших правових механізмів, які може бути використано для забезпечення функціонування пунктів незламності, то це може бути залучення працівників комунального підприємства відповідно до їх трудових обов'язків (охоронці, прибиральники, опалювачі приміщення тощо), у тому числі, шляхом залучення до виконання суспільно корисних робіт (також згідно з трудовою функцією за посадою) у такому підприємстві, інших працездатних осіб (відповідний порядок затверджено постановою КМУ від 13 липня 2011 р. № 753).

ЗАЛУЧЕННЯ ВОЛОНТЕРІВ

10 Для підтримки діяльності пунктів незламності, проведення певних активностей від громадських організацій поряд із пунктами незламності (різноманітні навчання, майстер-класи, та інше), органи місцевого самоврядування можуть залучати волонтерів.

Напрямки залучення волонтерів:

- координація руху людей та організація порядку довкола пунктів незламності;
- інформування людей про алгоритм дій та опитування щодо проблем;
- дрібне піклування (зробити чай, дати ковдру тощо);
- підтримка психологічного стану;
- піклування про дітей;
- допомога з обліком гуманітарної допомоги у випадку їх видачі в пункті незламності.

Для організації ефективної роботи з волонтерами необхідні такі дії:

В органі місцевого самоврядування на посадову особу покладають обов'язки з координації діяльності волонтерів.

Необхідно:

- Провести координаційну зустріч із неприбутковими організаціями чи установами, що мають досвід залучення волонтерів, для узгодження деталей співпраці. Результати такої зустрічі та конкретні домовленості можуть бути зафіксовані в письмовому документі (протокол зустрічі, меморандум про партнерство тощо).
- Визначити напрямки залучення волонтерів, а саме, конкретні завдання, до яких вони можуть долучатися. Волонтери не можуть бути матеріально

відповідальними особами або виконувати функції, що потребують спеціального фаху.

- Самостійно або через партнерські неприбуткові організації чи установи провести набір волонтерів, здійснити їх облік (збір персональних даних). За потреби – укласти договори про впровадження волонтерської діяльності. Скласти графік чергування волонтерів, визначити старших кожної групи.
- Проводити щоденний короткий інструктаж волонтерів, надати роздруковані інструкції, контакти відповідальних осіб за напрямками.
- Підготувати усім волонтерам розпізнавальні елементи, що дозволяють зрозуміти, що це волонтер, і до цієї людини можна звертатись з питаннями (контрастний жилет, помітна стрічка на руці, бейдж чи інші форми позначення волонтерів). Організації та установи, що залучають до своєї діяльності волонтерів, мають право видавати їм посвідчення, що засвідчують статус особи.

ІНФОРМУВАННЯ ЖИТЕЛІВ

11 На підставі затвердженого переліку пунктів незламності (перелік об'єктів комунальної форми власності, у приміщенні яких можуть бути відкриті пункти незламності) посадова особа або структурний підрозділ з комунікації готує інформаційні матеріали та має проінформувати жителів про наявні в громаді пункти незламності. При цьому необхідно надавати повну та достовірну інформацію про режим роботи (цілодобово або за графіком) та про наявні можливості (інтернет, водопостачання, електропостачання тощо).

Інформацію про пункти незламності поширювати одразу після їх створення та початку їхньої роботи.

Інформацію можна поширювати наступними шляхами:

- Розміщення інформаційних об'яв на дошках інформації біля під'їздів або в під'їздах будинків, на білбордах громади;
- Розміщення інформаційних листівок в закладах торгівлі, лікарнях, школах, закладах культури тощо;
- Розсилка організаціям, підприємствам, установам, що працюють на території громади, інформації щодо роботи та місць розташування пунктів незламності з метою поширення цієї інформації серед працівників;
- Роздача інформаційних листівок волонтерами, соціальними працівниками, лікарями, вчителями, працівниками закладів культури тощо;
- Інформування представників органів самоорганізації населення (за наявності) з метою подальшого поширення інформації серед жителів громади;
- Розміщення інформації на сайті громади, в соціальних мережах, месенджерах;
- Поширення інформації через місцеве радіо та телебачення;
- Інформування співробітників Національної поліції та Державної служби з надзвичайних ситуацій для того, щоб під час служби вони могли надавати таку інформацію жителям громади.

При цьому треба комбінувати кілька шляхів розповсюдження інформації, розуміючи обмеження інформування за допомогою сайту, месенджерів та соціальних мереж через відключення електропостачання та зв'язку. Робити акцент на поширенні інформації на паперових носіях (листівки, об'яви тощо) та наявності такої інформації в усіх соціально важливих об'єктах громади.

АНДРІЇВСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА

ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ

РІШЕННЯ

с. Андріївка

№ _____

Г _____ П
Про організацію та функціонування
«Пунктів незламності» на території
Андріївської сільської територіальної
громади

Відповідно до статті 8 Закону України «Про правовий режим воєнного стану», статті 19 Кодексу цивільного захисту України, указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», керуючись статтями 36¹, 38, 40, 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», враховуючи протокол комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій від __ № ___, з метою забезпечення оперативного реагування на надзвичайні ситуації, надання допомоги населенню у разі критичних проблем з енергетикою та опаленням, недопущення випадків обмороження та загибелі людей у період низьких температур протягом зимового періоду 2022-2023 років, виконавчий комітет

ВИРІШИВ

1. Затвердити план підготовки та розгортання «Пунктів Незламності» на території Андріївської сільської ради згідно з додатком 1 до цього рішення (далі – План дій).
2. Затвердити перелік «Пунктів незламності» на території Андріївської сільської ради згідно з додатком 2 до цього рішення.
3. Здійснити розгортання та функціонування «Пунктів Незламності» на території Андріївської сільської ради відповідно до Плану дій.
4. Контроль за виконанням цього рішення покласти на заступника сільського голови з питань діяльності виконавчих органів ради ППБ.

Сільський голова

Іван ЧУБ

Додаток 1
до рішення виконавчого комітету
Андріївської сільської ради
від «__».12.2022 № _____

ПЛАН
підготовки та розгортання «Пунктів Незламності»
на території Андріївської сільської ради

№ з/п	Дії та заходи	Відповідальний виконавець	Термін виконання
1.	Комунальним підприємствам, установам закладам забезпечити розгортання на території Андріївської сільської громади місць для зарядки телефонів та іншої техніки, забезпечити визначені місця генераторами, паливом та постійним чергуванням	Керівники комунальних підприємств, установ, закладів	
2.	Скласти план інформування населення про місцезнаходження та роботу «Пунктів незламності» на території Андріївської сільської ради, здійснювати оприлюднення зазначеної інформації	Працівники, відповідальні за доступ до публічної інформації; керівники підприємств, установ, закладів, у приміщенні яких розгорнуті «Пункти незламності»	
3.	Скласти план заходів щодо підтримки людей похилого віку і людей, які мають проблеми з мобільністю	Керівник виконавчого органу з питань соціального захисту	
4.	Надати розрахунок необхідної кількості запасів ПММ, води, ємкостей для зберігання води, ліків (з розрахунку на сім діб), будівельних матеріалів, кількість особового складу та транспортних засобів для забезпечення життєдіяльності населення	Керівники комунальних підприємств, установ закладів	
5.	Надати розрахунок необхідної кількості генераторів для забезпечення роботи об'єктів критичної інфраструктури та життєдіяльності населення	Керівники комунальних підприємств, установ закладів	
6.	Балансоутримувачам об'єктів, які увійшли до переліку «Пунктів незламності» визначити відповідальних осіб, забезпечити роботу генераторів (при відключенні світла), техніки, печей.	Керівники підприємств, установ, організацій, які є балансоутримувачами відповідних об'єктів	

Керуючий справами

Андрій АНДРІЙЧЕНКО

Додаток 2
до рішення виконавчого комітету
Андріївської сільської ради
від «__».12.2022 № _____

ПЕРЕЛІК
«Пунктів Незламності»
на території Андріївської сільської ради

№ З/п	Місце знаходження (адреса)	Найменування балансоутримувача
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		

Керуючий справами

Андрій АНДРІЙЧЕНКО